

nen; det vilde have sin store Betydning at faa det at vide, men jeg ved ikke, om den højtærede Indenrigsminister er i Stand til at besvare en saadan Forespørgsel.

Inden jeg omtaler de enkelte Paragraffer, vil jeg gerne ganske kort referere noget af en Skrivelse, som jeg har faaet fra en Mand her i København, en Mand, som er godt inde i Forholdene. Han har fremsat sine Anskuelser skriftlig, og de er af en saadan Beskaffenhed, at jeg tror, det vilde have nogen Interesse for de ærede Medlemmer at høre, hvad han mener om de Forhold, der eksisterer her i Byen. Da jeg imidlertid ved, at man gerne vil have, at denne Forhandling ikke skal vare alt for længe, skal jeg indskrænke mig til at referere nogle Uddrag af hans Skrivelse. Her i København — og jeg tager Købstæderne med — har man i de store Gaarde, paa Pladser, i Pakhuse og mange andre Steder Opstabling af gamle Kasser med Halm, og f. Eks. Vinhandlere har Kasser staaende med Flaskehylstre i, som er aldeles glimrende Gemmesteder for Rotter. Ved Siden heraf har man i København og andre Byer i stor Udstrækning Affaldsspande staaende i Gaardene uden Laag, og Rotterne har der en dejlig Plads til at forsyne sig med, hvad de har Brug for af Næring. Endvidere har man Lyskasser foran Kældervinduerne; de er i en saadan Forfatning, at de i allerhøjeste Grad trænger til at blive efterset og holdt rene. Naar man endvidere forsømmer f. Eks. at holde Vinduerne i Orden, saa at Ruderne er ude af Kældervinduerne, er det i Virkeligheden en Invitation til Rotterne: Værs'god, kom ind, her er Plads — og det skal ikke vare længe — det ved de, der har Ejendomme —, inden Rotter, som har bosat sig i Kældrene, kommer op i Stuen, og det fortæller, at man her i København paa 3die og 4de Sal kan risikere at møde Rotter paa Trapperne, naar det er mørkt.

Det er Forhold, der i allerhøjeste Grad trænger til at ændres. De kan efter min Opfattelse ikke ændres ved et Lovforslag som det, der foreligger her, men de kan ændres ved, at der foretages strengt Eftersyn og Kontrol fra Sundhedskommissionens Side. Jeg har hørt sige, fra enkelte Sundhedskommissioner, at de paagældende Sundhedsvedtægter ikke hjemlede dem Ret til f. Eks. at gaa ind paa Pladser og i Baggaarde, hvor der staaer opsamlet saadant gammel Stads og faa det fjernet. Men hvis det er nødvendigt, kan en saadan Sundhedsvedtægt jo laves om,

naar man faar Ministeriets Approbation. Man maa ogsaa kunne tvinge Folk til en Gang imellem at flytte disse Ting og gøre rent under dem. Hvis det ikke sker, hjælper det ikke, alt hvad vi gør mod Rotterne, idet de da kan have deres Arnesteder der og være beskyttede der uden i nogen Maade at blive forstyrret. Det er efter min Mening en Svavank, naar Sundhedskommissionerne ikke kan optræde tilstrækkelig kraftigt overfor de vedkommende, og det gælder for Resten baade Ejere og Lejere. I Byerne ser dog som Regel Ejerne af de smaa Ejendomme deres Ejendomme bedre efter, end Tilfældet er med de store Kasserer, hvor maaske hverken Ejeren eller hans Hustru kun halvaarsvis eller helaarsvis ser efter, hvad der foregaar i Gaarden, i Kælderen eller paa Loftet. Paa Landet skal Folk nok sørge for at holde deres Sager i Orden. Kommer der Rotter, skal de nok om Sommeren, naar Laderne staaer tomme, sørge for at faa gjort rent og stoppet Hullerne. Jeg, der bor i en Købstad, beklager ikke at kunne sige det samme for Byernes Vedkommende.

Om Enkeltheder i Lovforslaget skal jeg kun gøre nogle faa Bemærkninger. Bestemmelsen i 1ste Stykke af § 1 mener jeg egentlig er overflødig, idet Kommunerne er berettigede til af deres Midler at yde saadanne Tilskud. I 2det Stykke findes der en Bestemmelse, der efter min Mening kan være farlig, særlig naar den ses i Forbindelse med 3die Stykke, hvor man endog gaar saa vidt, at en Kommunalbestyrelse, f. Eks. Københavns Kommunes, kan forlange, at Grundejere i en Nabo-kommune som i Frederiksberg skal udføre lignende Foranstaltninger, og hvis vedkommende ikke inden en Maaned efter at have faaet dette Paalæg har truffet disse Foranstaltninger, er Kommunen berettiget til at lade vedkommende Beløb inddrive ved Udpantning. Jeg ved ikke, hvorledes hele dette Forhold kan udvikle sig, og hvilke Erfaringer man vil gøre i det praktiske Liv, men det kan maaske medføre meget store Bekostninger for den paagældende Mand i den anden Kommune, og han har ikke en Gang efter Loven Ret til at gaa til sine Naboer og forlange, at de skal foretage lignende Foranstaltninger, som han selv har Pligt til at træffe, naar Kommunalbestyrelsen forlanger det. Jeg synes, det er en farlig Bestemmelse. Navnlig kan den blive det i Tilfælde, hvor Forholdet mellem de to Kommuner maaske ikke er saa godt, som det skulde være. Man kunde muligvis komme til at træffe For-